

Kansalliskirjasto
15.9.2010

Linnea2-konsortion ohjausryhmän kokous

Aika: ma 6.9.2010 klo 13.00 - 16.00
Paikka: Kansalliskirjasto, Vallilan toimipiste, B453 ("Haisuli"), Teollisuuskatu 23, Helsinki

Jäsenet: Kristiina Hormia-Poutanen, Kansalliskirjasto
Tiina Järvinen, Maanpuolustuskorkeakoulun kirjasto
Vuokko Palonen, Tritonia, puheenjohtaja
Jarmo Saarti, Itä-Suomen yliopiston kirjasto
Pentti Vattulainen, Varastokirjasto
Kuno Öhrman, Hanken

Esittelijä: Nina Hyvönen, Kansalliskirjasto
Sihteeri: Lassi Lager, Kansalliskirjasto
Poissa: Kaisa Sinikara, Helsingin yliopiston kirjasto

Pöytäkirja:

1. Kokouksen avaus
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.
2. Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
3. Asialistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi
Asialista hyväksyttiin, muihin asioihin lisättiin Jarmon Saartin pyynnöstä yksi käsiteltävä asia.
4. Edellisen kokouksen muistio
Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.
5. Konsortiosopimuksen allekirjoittaminen ja sopijaosapuolet (LIITTEET 1-2)
(Sopimus ja säännöt: pöytäkirja 8.6.2010: [Liite 3](#) - [Liite 4](#)
<http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/linnea2/konsortio/ohjausryhma.html>)

Edellisessä kokouksessa sovittiin, että konsortiosopimus lähetetään mahdollisimman pian saatekirjeen kera liikkeelle ja vastaukset pyydetään 15.9. mennessä. Kansalliskirjasto on laatinut saateen luonnoksen, jota puheenjohtaja on kommentoinut (liitteenä).

Linnea2-yleiskokouksessa 12.3.2010 jäi avoimeksi, miten ja milloin rakenteellisen kehittämisen kautta Linnea2:een siirtyneet jäsenet listataan osallistujaluetteloon.

- Sopimuksen 1. kohdassa todetaan, että "Rakenteellisissa muutoksissa uuden organisaation jäsenyys Konsortiossa alkaa uuden organisaation virallisesta aloittamispäivästä lähtien."
- Sopimuksen 4. kohdassa todetaan: "Konsortion ohjausryhmä voi päättää, että Konsortioon otetaan uusia jäseniä. Uuden jäsenen kanssa allekirjoitetaan tähän sopimukseen liitettävä lisäpöytäkirja, jonka allekirjoittaa Konsortion puolesta Kansalliskirjasto."
- Konsortion toimintasuunnitelmassa todetaan: "Vaasan ammattikorkeakoulu ja Yrkeshögskolan Novia ovat tulleet Linda-tietokannan osallistujiksi ja mukaan Linnea2-konsortioon tämän vuoden alusta."

Esitys: Todetaan, että Vaasan ammattikorkeakoulu, Yrkeshögskolan Novia, Kemi-Tornion ammattikorkeakoulu, Rovaniemen ammattikorkeakoulu ja Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutti ovat kirjastojensa rakenteellisen kehittämisen seurauksena liittyneet Linnea2-konsortioon 1.1.2010 alkaen. Lisätään nämä Konsortion sopijaosapuolia koskevaan liitteeseen (Sopimuksen Liite 1) ja lähetetään näille jäsenille hyväksyttäväksi ja allekirjoitettavaksi sopimus ja säännöt.

Yleiskokouksessa Linnea2-konsortio hyväksyi omalta osaltaan ehdotuksen, että tietokantojen yhdistyessä yli konsortiorajojen Ex Libris-tukimaksuissa ei tehdä siirtoja konsortioiden välillä. Todetaan, että sopimuksen kohdassa 4 mainitut maksut eivät koske edellä mainittuja liittyviä organisaatioita, joilla jo on sopimukset ExLibriksen kanssa.

Lähetetään sopimus saatekirjeen, sääntöjen ja liitteiden kera allekirjoitettavaksi kokouksen jälkeen. Koska sopimuksen lähettäminen myöhästyy, pyydetään allekirjoitukset vasta 30.9.2010 mennessä.

Keskustelua: Sovittiin, että Vuokko Palonen voi toimia tässäkin kohdassa puheenjohtajana, vaikka asia koskee hänen organisaatiotaan. Puheenjohtajan tekemässä esityksessä on tarkennettu uusina mukaan tulleiden organisaatioiden asema konsortiossa. Katsottiin, että uusilla organisaatioilla tarkoitetaan sopimuksessa lähinnä sellaisia organisaatioita, joilla ei ennestään ole sopimusta Voyager-tietokannasta.

Päätös: Esitys hyväksyttiin. Sopimuksen liitteisiin tehdään seuraavat korjaukset :

- Liite2: Sun... järjestelmästä, ... jonka omistaa Opetusministeriö ->korjaus: Opetus- ja kulttuuriministeriö.
- Liite 4: lisäys: niteet ja nimekkeet (viimeisimpien tietojen mukaan).

Sopimuksen allekirjoittaa Kansalliskirjaston puolesta ylikirjastonhoitaja ja osallistuvan organisaation puolesta rehtori tai muu korkeakoulun johdon edustaja, tarvittaessa esim. kirjastonjohtaja esittelijänä. Sopimuksen mukana pyydetään valtakirja, jolla rehtorit valtuuttavat Kansalliskirjaston edustamaan konsortiota. Ennen tätä Kansalliskirjasto tarkistaa vielä sopimuksen allekirjoitusoikeuden. Sopimuksen saatekirje lähetetään Kristiina Hormia-Poutasen (Kansalliskirjasto) ja Vuokko Palosen (ohjausryhmän puheenjohtaja) nimillä. Sopimuksen liitteet korjataan ja saatteeseen merkitään lähetyspäivä. Sopimus pyydetään palauttamaan allekirjoitettuna 3 viikon kuluessa lähetyspäivästä.

6. Toiminta syksyllä 2010 Linnea2-konsortion näkyvyys

6.1. Kansallista yhteisluetteloa koskeva tilaisuus

Edellisessä kokouksessa sovittiin, että puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja esittelijä valmistelevat kansallista yhteisluetteloa koskevaa tilaisuutta yhdessä Kansalliskirjaston asiantuntijoiden kanssa. Ryhmä on keskustellut asiasta, mutta ei vielä esittänyt konkreettisia toimia.

Esitys: Keskustellaan ja sovitaan jatkotoimista

Keskustelua: Tilaisuutta varten oli jo alustavasti varattu sali 12.10. Aiheiksi oli suunniteltu mm. auktoriteettitietokantaa, LINDAn laajentumista ja Google-yhteistyötä. Toisaalta kirjastoverkkopäivät järjestetään 27.-29.10. ja niissä käsitellään osittain samoja aiheita.

Päätös: Perutaan lokakuuksi suunniteltu tilaisuus, koska Kirjastoverkkopäivät on niin lähellä. Siirretään Kansallista yhteisluetteloa käsittelevä seminaari vuoden 2011 alkuun. Kansalliskirjasto alkaa jo miettiä alustavaa aikaa ja paikkaa.

6.2. Yhteistyö sisällönkuvailun asiantuntijaverkoston kanssa

Yliopistokirjastojen neuvoston aloitteesta perustettu sisällönkuvailun asiantuntijaverkosto on suunnittelemassa ensimmäistä sisällönkuvailukoulutusta marraskuulle 2010 yhteistyössä Kansalliskirjaston kanssa ja on ehdottanut, että Linnea2-konsortio olisi mukana yhtenä järjestäjänä.

Koulutuksen alustava ohjelma sisältää Sisällönkuvailun periaatteet -suosituksesta (http://www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/neuvosto/asiakirjat/vuosikertomus/Files/liite_tiedosto2/toimintasuunnitelma2008_150208_hyv.pdf) kertomista ja niiden yhteyttä "Sisällönkuvailuohjeet Marc21 –formaattia varten" –dokumenttiin, ajankohtaista, ontologia –asiaa, auktoriteettitietokantaa, sisällysluettelot & tekijänoikeudet -asiaa ja sisällönkuvailun käytänteitä. Koulutusta varten on varattu tila Helsingistä ja Kansalliskirjasto hoitaa tilavuokran.

Esitys: Osallistutaan järjestäjänä sisällönkuvailuryhmän tilaisuuteen.

Keskustelua: Koulutuksen kanssa samana päivänä 26.11. on yliopistokirjastojen neuvoston kokous, mutta kohderyhmä on eri. Aikaisemmin sisällönkuvailukoulutuksia on järjestänyt myös OPAC-työryhmä, nyk. Sys-OPAC-työryhmä.

Päätös: Esityksen mukainen. Halutaan, että tilaisuus on mahdollisimman avoin eli suunnattu myös mm. amk-kirjastoille.

6.3. Yhteistyö AMKIT-konsortion kanssa

Toimintasuunnitelman mukaan jatketaan säännöllisiä johtajien yhteiskokouksia ja kehitetään asiantuntijataso yhteistyötä

Esitys: Keskustellaan asiasta.

Keskustelua: Edellisellä viikolla oli yliopistokirjastojen neuvoston työvaliokunnalla kokous AMKIT-konsortion johtoryhmän kanssa. Puheenjohtaja kertoi kokouksessa toivotun, että aika nopealla aikataululla pitäisi aloittaa uuden kirjastojärjestelmän hankinnan suunnittelu. Keskusteltiin siitä, mitä kirjastot voivat uudelta järjestelmältä odottaa, miten tämä liittyy KDK:hon ja mihin kirjastoilla on varaa. Ensi vuoden puolella voitaisiin aloittaa tästä kirjastovetoinen keskustelu, jossa Kansalliskirjastolla olisi "rakennuttajakonsultin" rooli. Esiin tuli myös ajatus, että käytössä voisi olla vaikka kaksi eri järjestelmää, joiden täytyisi kuitenkin tiedonhaussa pelata yhteen.

Tuossa kokouksessa suunniteltiin, että vuoden alussa pidettäisiin palaveri, johon

kutsuttaisiin Linnea2-ohjausryhmä, yliopistokirjastojen neuvoston työvaliokunta ja AMKIT-konsortion johtoryhmä. Kokouksen kutsuminen jäi ammattikorkeakoulujen puolelle.

Toivottiin, että tätä keskustelua ei käytäisi nykyisen järjestelmäarkkitehtuurin pohjalta vaan siinä huomioitaisiin Primon mahdollisuudet ja yhteisluettelo-ajatus. Todettiin, että mahdollisen uuden järjestelmän hankinnassa menee joka tapauksessa vuosia. Korostettiin myös kokonaisarkkitehtuuriajattelua, miten tämä nivoutuu kaikkeen muuhun toimintaan.

Päätös: Jatketaan keskustelua alkuvuodesta yliopistokirjastojen neuvoston työvaliokunnan ja AMKIT-konsortion johtoryhmän kanssa.

6.4. Linnea2-yleiskokous 24.11.

Esitys: Keskustellaan asialistasta ja palataan asiaan seuraavassa ohjausryhmän kokouksessa.

Päätös: Päätettiin järjestää Linnea2-konsortion yleiskokous Tampereella 24.11. ja sitä ennen ohjausryhmän kokous, jossa mietitään esityslistaa.

7. Relais-projektin tilannekatsaus

Esitys: Keskustellaan projektin tilanteesta.

Keskustelua: Alkuperäisestä aikataulusta on menty ohi ja kentällä vallitsee lievä pessimismi projektin etenemisestä. Nyt ollaan kuitenkin tekemässä testaussuunnitelmaa uudella versiolla. Relais'n kanssa oli puhelinneuvottelu alkukesästä, siinä raportoidut ongelmat pistivät vauhtia rattaisiin. Nina Hyvönen antoi tilannekatsauksen Relais'n uudelta projektipäälliköltä Päivi Järviseltä:

Edellisen V2009-version skandiongelmat vaikuttivat suunnilleen kaikkeen, mikä on hankaloittanut myös ~~kaikenlaista~~ testaamista. Tähän mennessä jo Linnea-kannan kopio on päivitetty testausta varten uuteen versioon V2010, jonka on luvattu olevan Unicode-yhteensopiva.

Viikolla 35 Relais viimeistelee V2010-päivityksen vaatimat muutokset tietokantaan ja clientteihin ja sen jälkeen päivitetään Relais-tuotantokanta uuteen versioon loppuviikolla. Myös uudet clientit on luvattu jakaa kirjastoille viikolla 35.

Relais-käyttöönottoon kuuluvan koulutuksen toinen jakso järjestetään pilottikirjastoille 8. - 10.9. Rovaniemellä. Päätarkoituksena on tutustua uuteen versioon ja sen ominaisuuksiin. Lisäksi suunnitellaan pilotoinnin eteneminen ja testausohjelma loppuvuodeksi. Rovaniemen koulutuksen aikataulu ja ohjelma on luvattu toimittaa viikolla 35, kouluttajaksi tulee Debra Denault.

Myös SIP2-testaus on alkamassa, Relaisin on tarkoitus demota Rovaniemellä myös tätä toiminnallisuutta. Relais siis selvittää voidaanko SIP2-serverin (joka on jo nyt kaikkien Linnea2-kantojen käytössä) avulla korvata NCIP-serverin toiminnot, jotta ei jouduta uusiin investointeihin Relais-ohjelman käyttöönotossa.

Edellisessä ohjausryhmän kokouksessa päätettiin, että Pentti Vattulainen valtuutetaan muodostamaan asiantuntijaryhmä, joka valmistelee mahdollista hankintapäätöstä (pilotin etenemisestä riippuen) yhdessä Linnea2-konsortion kanssa. Kansalliskirjasto asettaa ryhmälle sihteerin.

Päätös: Tiedote Relais-projektin tilanteesta ja sen jatkosta (tarkka projektisuunnitelma

ja tuotantokäytön aikataulu) tai lopettamisesta lähetetään kirjastoille 24.9. mennessä. Projektisuunnitelman laativat Kansalliskirjasto ja Pentti Vattulaisen muodostama asiantuntijaryhmästä. Vuokko Palonen osallistuu ohjausryhmän puheenjohtajana projektin jatkosta päättämiseen.

8. Tiedotusasiat

8.1. LINDAn ja ARTON vapaan hakukäytön tilastot (ed. kokouksen muistio § 11)

Lassi Lager esitteli tilastoja, jossa vertailtiin hakukäyttöä touko-elokuussa 2010 touko-elokuuhun 2009. LINDAn hakukäyttö oli näiden tilastojen mukaan kasvanut n. 12 %, kun luvusta otettiin pois hakuja rajusti lisännyt Karlsruhen virtuaaliluettelon osuus (<http://www.ubka.uni-karlsruhe.de/kvk.html>). ARTON hakukäyttö on vastaavina vertailuajanjaksoina kasvanut n. 40%. Kirjallista päätöstä LINDAn ja ARTON vapaan hakukäytön jatkorahoituksesta ei ole, mutta näillä näkymin rahoitus saadaan vuodelle 2012. Myöhempänä tavoitteena on pysyvän rahoituksen saaminen. Keskusteltiin tietokantojen vapaan hakukäytön markkinoimisesta, esim. Tietoasiantuntija-lehteen voisi kirjoittaa asiasta jutun.

Päätös: LINDAn ja ARTON hakukäytön kasvua seurataan vielä syksyn aikana ja raportoidaan yleiskokoukselle. Selvitetään, onko Karlsruhen virtuaaliluettelon mittava hakukäyttö tarkoituksellista vai tarkoituksetonta.

8.2. Kirjastoverkkopalveluiden palvelukysely (ed. kokouksen muistio § 13)

Nina Hyvönen ja Lassi Lager esittelivät kyselyn tuloksia ja vertailua vuoden 2008 tuloksiin. Palveluissa onnistuminen on parantunut useimmissa kyselyn kohteena olleissa asioissa, huonommat pisteet saaneisiin kohtiin kiinnitetään Kansalliskirjastossa erityistä huomiota.

8.3. Kansalliskirjaston tiedotus- ja palautejärjestelmä ja Linnea2-konsortiolle tehtävä työ (ed. kokouksen muistio § 12)

Keskustelua: Nina Hyvönen kertoi uudesta, tällä hetkellä testikäytössä olevasta tikkijärjestelmästä (Jira). Lopullisena tavoitteena on yksi palveluosoite, joka otettaisiin käyttöön koko Kirjastoverkkopalveluissa. Tavoitteena myös on, että Jiran kautta saadaan tarkemmin raportoitua konsortiolle tehtävää työtä, Helsingin yliopistossa käytössä oleva työajanseuranta ei tähän käy. Tällä viikolla Kansalliskirjastolla on sektoreiden puheenjohtajien kanssa palaverit, raportointiin palataan vielä myöhemmin. Päätös: Kansalliskirjasto toimittaa konsortiolle tehtävän työn raportoinnista lisäselvityksen seuraavaan ohjausryhmän kokoukseen ja asia otetaan esille myös yleiskokouksessa.

8.4. Aleph ja Voyager-päivitykset, Voyagerin uusi OPAC (ed. kokouksen muistio §13.2)

Keskustelua: Voyager-päivitys meni melko hyvin, uutta Tomcat WebVoyagea ollaan ottamassa kirjastoissa pikku hiljaa käyttöön. Aleph-päivitys meni lähes viikonlopun

aikana, LINDAn OPAC oli käytössä myös päivityksen aikana ja luettelointikatko oli ohi maanantaina noin klo 12.

8.5. Auktoriteettitietokannan tilanne (ed. kokouksen muistio § 6)

Nina Hyvönen kertoi tilanteesta. Viimeisen vuosineljänneksen aikana luodaan tuotantoprosesseja, joiden work flow't testataan. Tällä hetkellä Alephissa on Fennican auktoriteetit, Alman ja Violan auktoriteetit pyritään saamaan mukaan mahdollisimman pian. Tämän jälkeen aletaan testata muita auktoriteetteja, esim. Sibelius-Akatemian Arsassa olevia auktoriteetteja. Auktoriteettitietokannalle pyritään saamaan oma Web-OPAC, tätä ennen auktoriteetteja voi selata kuitenkin myös LINDAn kautta. Ensi vuoden alussa tarkennetaan tuotantoon siirtymisen aikataulua.

Päätös: Auktoriteettitietokannasta vielä lähete keskustelua, käydään läpi mistä kyse ja millaisia vaihtoehtoja. Laila Heinemann pyydetään puhumaan yleiskokoukseen aiheesta missä mennään auktoriteettitietokannassa ja YSA/YSOssa.

8.6. SUNin Oraclen huoltosopimus (ed. kokouksen muistio § 11)

Keskustelua: SUNin Oraclen huoltosopimuksen hinta-arvio oli tippunut vuodentakaisesta reilusti ja on CSC:n mukaan nyt n. 45000 €. Linnea2:n osuus tästä on laskenut 60%:sta 50%:in. Kustannuksiin lisätään työkulut ja muut CSC:n kulut vielä erikseen.

8.7. Google-yhteistyö (yleiskokouksen 12.3. muistio §5.3)

Keskustelua: Googlen Lontoon toimistosta on saatu Kansalliskirjastolle käytännön yhteyshenkilö. Käytännössä LINDAa avattaneen niin että Google pystyy haravoimaan siitä tietoja Todettiin, että LINDAn käyttö saattaa lisääntyä huomattavasti, kun Google päästetään haravoimaan sitä. Jatkossa olisi hyvä pystyä erittelemään, mitä kautta käyttö tulee (esim. Google, aiemmin mainittu Karlsruhen virtuaaliluettelo), mutta portit pidettäisiin kuitenkin auki.

Päätös: Yleiskokoukseen keskustelua mm. siitä, miten esim. Googlen kautta lisääntynyt käyttö mahdollisesti lisää palvelimen kuormitusta.

8.8. ELAG (11.-13.6.2010, Helsinki)

Keskustelua: Konferenssi todettiin onnistuneeksi.

8.9. IGeLU (30.8. – 1.9.2010, Gent, Belgia)

Keskustelua: Kansalliskirjaston näkökulmasta konferenssissa ei esitelty kovin paljon uutta. URMista ja Primosta oli paljon puhetta ja esityksiä. URMia esitellään myös kirjastoverkkopäivillä torstaina 28.10.

9. Muut mahdolliset asiat

9.1. Linnea-työryhmät

Keskustelua: Jarmo Saarti käynnisti keskustelun Linnea-työryhmien asettamisesta, tehtävistä ja toimintatavoista. Linnea-työryhmissä on mukana sekä Linnea2- että Amkit-konsortioiden kirjastojen edustajia. Toivottiin, että sekä Linnea-työryhmät että esim. Lindan laaturyhmä raportoisivat toiminnastaan Linnea2-konsortiolle. Keskusteltiin myös

Linnea2-konsortion ja yliopistokirjastojen neuvoston päällekkäisyydestä.

Erikoiskirjastojen asema erottaa nämä kaksi organisaatiota.

Jatkossa halutaan ryhmiltä vuosisuunnitelmaa ja vuosiraportteja, mitä on tehty 2010 ja ollaan tekemässä 2011.

Päätös: Työryhmiltä pyydetään lyhyt raportti ja/tai ryhmien puheenjohtajat kertomaan toiminnasta ja ensi vuoden toimintasuunnitelmasta mielellään jo seuraavaan ohjausryhmän kokoukseen. Myös Lindan laaturyhmän ja vastaavien toivotaan raportoivan, ja Lindan laaturyhmän osalta näin on toimittukin. Kansalliskirjasto välittää tiedon työryhmien puheenjohtajille.

10. Seuraavat kokoukset

Seuraava kokous pidetään 5.11. klo 10-13 Hankenin videoneuvotteluhuoneessa, kokoukseen voi osallistua myös etäyhteydellä. Kuno Öhrman hoitaa varaukset.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.40.